

РЕФЕРАТ

магістерської роботи

«Особливості розвитку емоційного інтелекту в підлітків»

здобувача вищої освіти

другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 053 Психологія

освітньо-професійної програми Практична психологія

Єфремової Ангеліни Андріївни

Обсяг роботи - 79 сторінок. **Кількість рисунків** – 2. **Кількість таблиць** – 8, **писок використаних джерел** – 60.

Об'єкт дослідження: розвиток емоційного інтелекту в підлітків.

Предметом дослідження є соціально-психологічні особливості розвитку емоційного інтелекту особистості як чинник запобігання шкільному булінгу.

Мета роботи – обґрунтувати взаємозв'язок соціально-психологічних особливостей розвитку емоційного інтелекту підлітків з проявами булінгу в умовах шкільного середовища та розробити на основі отриманих результатів методичні рекомендації для соціальних працівників і практичних психологів щодо заходів, спрямованих на запобігання булінгу.

Відповідно до мети визначено основні завдання: здійснити теоретичний аналіз існуючих концептуальних підходів до визначення емоційного інтелекту як соціально-психологічного феномену; визначити структуру, форми прояву та функції емоційного інтелекту особистості; провести емпірико-діагностичне дослідження емоційного інтелекту підлітків як чинника запобігання шкільному булінгу; розробити методичні рекомендації щодо програми розвитку емоційного інтелекту як чинника запобігання шкільному булінгу.

Теоретичне значення дослідження полягає, насамперед, в тому, що нами було емпірично проаналізовано значну наукову базу та систематизовано існуючі наукові висновки щодо розуміння поняття емоційний інтелект; розкрито структуру, форми прояву та функції емоційного інтелекту особистості; визначено параметри освітнього середовища, що сприяють розвитку емоційного інтелекту підлітків та запобігають шкільному булінгу.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що проведено емпірико-діагностичне дослідження емоційного інтелекту підлітків в структурі шкільного булінгу, розроблено методичні рекомендації щодо програми розвитку емоційного інтелекту у підлітків. Апробований у дослідженні методичний інструментарій може стати основою моніторингу рівня розвитку емоційного інтелекту у дітей підліткового віку.

Висновки: здійснено теоретичний аналіз існуючих концептуальних підходів до визначення емоційного інтелекту як соціально-психологічного феномену, який свідчить, що поняття «емоційний інтелект» має багато визначень в залежності від поглядів їх авторів. Узагальнюючи існуючі в науці визначення, можна стверджувати, що у широкому розумінні емоційний інтелект визначається як здатність людини до усвідомлення, прийняття та управління емоційними станами і почуттями як власними, так і інших людей. Визначено структуру, форми прояву та функції емоційного інтелекту особистості. У структурно-функціональній моделі включено когнітивний, афективний і конативний компоненти. Проведено емпірико-діагностичне дослідження емоційного інтелекту підлітків як чинника запобігання шкільному булінгу, яке довело актуальність проблеми булінгу в шкільному середовищі (76% опитаних підтвердили, що були учасниками даного процесу), а також було виявлено, що найпоширенішою формою булінгу серед учнів складів загальної середньої освіти 12-16 років є вербальна. Розроблено методичні рекомендації щодо програми розвитку емоційного інтелекту як чинника запобігання шкільному булінгу.